

PHÂN LOẠI BỐ CỤC MẶT BẰNG CHÙA HUẾ THỜI NGUYỄN THEO CHỮ TƯỢNG HÌNH

Nguyễn Thị Minh Xuân*, Trần Thành Nhân, Nguyễn Phong Cảnh

Khoa Kiến trúc, Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế

*Email: minhxuan@husc.edu.vn

Ngày nhận bài: 22/9/2021; ngày hoàn thành phần biên: 25/10/2021; ngày duyệt đăng: 4/4/2022

TÓM TẮT

Kiến trúc chùa Huế mang nét đặc trưng riêng của vùng miền và phong cách của triều đại nhất là dưới thời Nguyễn khi Huế được biết đến là thủ đô Phật giáo Việt Nam. Với nhiều chính sách và nhiều cuộc trùng hưng lớn đã tạo nên diện mạo ngôi chùa Huế đặc trưng về kiến trúc và cảnh quan. Khi nhìn nhận kiến trúc ngôi chùa Huế, bố cục tổng thể chính là mô hình biểu đạt quan trọng và tổng quan nhất về kiến trúc, về không gian và môi trường sinh thái đặc sắc xứ Huế.

Nghiên cứu này tập trung nghiên cứu phân loại và xác định đặc điểm các loại hình bố cục mặt bằng chùa Huế thời Nguyễn theo tiêu chí chữ tượng hình. Dựa trên quá trình khảo sát đo vẽ bố cục 24 ngôi chùa điển hình xây dựng vào thời Nguyễn, từ đó xác định được bố cục nào là dạng đặc trưng của chùa Huế và nhìn nhận được những giá trị truyền thống của các dạng đó. Có những định hướng để giữ gìn và phát huy nâng cao những giá trị truyền thống. Điều này thật sự cần thiết trong bối cảnh hiện đại đã và đang có những tác động làm thay đổi, mất dần giá trị truyền thống của một số ngôi chùa cổ ở Huế.

Từ khóa: Bố cục chùa Huế, mặt bằng chùa Huế, kiến trúc chùa Huế, chùa Huế thời Nguyễn

CLASSIFICATION OF LAYOUTS OF PAGODAS IN HUE UNDER THE NGUYEN DYNASTY BY HIEROGLYPH

Nguyen Thi Minh Xuan*, Tran Thanh Nhan, Nguyen Phong Canh

Faculty of Architecture, University of Sciences, Hue University

*Email: minhxuan@husc.edu.vn

ABSTRACT

The architecture of pagodas in Hue has its own characteristics of the region and the style of the dynasties, especially under the Nguyen Dynasty when Hue was known as the Buddhist capital of Vietnam. With numerous policies and major restorations, the pagodas' appearance in terms of architecture and landscape has been created. When looking at the architecture of pagodas in Hue, the overall layouts mostly include the important expression model of the architecture, the space and the ecological landscape of pagodas in Hue.

This study focuses on classifying and defining the characteristics of layout types of pagodas in Hue under the Nguyen Dynasty according to the hieroglyphic criteria. Based on the process of surveying and drawing the layout of 24 typical pagodas in the Nguyen Dynasty, layouts of typical pagodas in Hue are identified and the traditional values of those layouts are recognized. Hence, results will be the directions to preserve and promote those values. This is essential in the modern context that has been producing the effects of changing and losing the traditional layout of a number of ancient pagodas in Hue.

Keywords: layout of pagodas in Hue, floor plan of pagodas in Hue, architecture of pagodas in Hue, pagodas in Hue under the Nguyen Dynasty.



Nguyễn Thị Minh Xuân sinh ngày 4/2/1986 tại Huế. Năm 2008, bà tốt nghiệp Kiến trúc sư và năm 2018 bà tốt nghiệp thạc sĩ chuyên ngành Kiến trúc tại trường Đại học Khoa học, Đại học Huế. Hiện bà đang giảng dạy tại khoa Kiến trúc, trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.

Lĩnh vực nghiên cứu: lịch sử kiến trúc Việt Nam, kiến trúc cảnh quan.



Trần Thành Nhân sinh ngày 23/12/1984 tại thành phố Huế. Năm 2007, ông tốt nghiệp kỹ sư ngành xây dựng cầu đường tại Trường Đại học Bách khoa, Đại học Đà Nẵng. Năm 2016, ông tốt nghiệp thạc sĩ chuyên ngành kỹ thuật xây dựng công trình giao thông tại Đại học Đà Nẵng. Hiện nay, ông giảng dạy tại trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.



Nguyễn Phong Cảnh sinh ngày 08/11/1986 tại Thành phố Huế. Ông tốt nghiệp Đại học ngành Kiến trúc công trình tại trường Đại học Khoa học, Đại học Huế năm 2009; tốt nghiệp cao học ngành Kiến trúc tại trường Đại học Khoa học, Đại học Huế năm 2019. Hiện nay, ông là giảng viên Khoa Kiến trúc, trường Đại học Khoa học, Đại học Huế.

Lĩnh vực nghiên cứu: Kiến trúc bảo tồn